

GEEF ONDERNEMERSCHAP DE RUIMTE **EN INVESTEER** **IN DUURZAAMHEID EN** **BEREIKBAARHEID!**

PROVINCIALE VERKIEZINGEN 2019 |
WENSEN VAN HET BEDRIJFSLEVEN IN ZUID-HOLLAND

GEEF ONDERNEMERSCHAP DE RUIMTE **EN INVESTEER** **IN DUURZAAMHEID EN** **BEREIKBAARHEID!**

Zuid-Holland is een sterke regio. De negen economische topsectoren zijn er actief. Er zijn mainports die een grote bijdrage leveren aan ons nationaal inkomen, met name de Rotterdamse haven en de Greenport. En er zijn kennisinstellingen die samen met bedrijven volop investeren in onderzoek en ontwikkeling en innovaties aanjagen; denk aan de universiteiten van Delft, Leiden en Rotterdam, aan de instellingen voor recht en vrede in Den Haag, of aan Yes Delft en het Bioscience Park in Leiden.

Het behouden en uitbouwen van deze sterke regio gaat niet vanzelf. We worden met grote uitdagingen geconfronteerd. In de eerste plaats heeft economische ontwikkeling ruimte nodig en die is in het westen van ons land schaars. Daarbij komt dat onze economische activiteiten op een andere leest geschoeid moeten worden: schoon en zuinig, want anders raken grondstoffen uitgeput en wordt de schade aan het klimaat te groot.

9 TOPSECTOREN

- Agri en food
- Chemie
- Creatieve industrie
- Energie
- High tech systemen en materialen
- Life sciences en health
- Logistiek
- Tuinbouw en uitgangsmaterialen
- Water

Deze uitdagingen kunnen we succesvol oppakken als we dat in samenwerking doen met overheid en onderwijsinstellingen. Met de oprichting van de samenwerkingsverbanden Innovation Quarter, de Economic Board Zuid-Holland en ACCEZ versterkt de provincie die samenwerking, triple helix genaamd. Desondanks kan de samenwerking in de ogen van het bedrijfsleven stukken beter. VNO-NCW West vraagt de provincie nadrukkelijker dan voorheen de regierol op te pakken. Zij moet gemeenten ertoe aanzetten verder te kijken dan de belangen binnen de grenzen van hun eigen dorp of stad. VNO-NCW West beveelt aan preventief te regisseren door in de provincie contouren aan te wijzen voor de verschillende functies: woningbouw, maakindustrie, natuur en recreatie; contouren zo nodig over gemeentegrenzen heen.

Voor ondernemers in Zuid-Holland zijn de volgende thema's van belang:

1. bereikbaarheid,
2. onderwijs en arbeidsmarkt,
3. toekomstbestendig ondernemerschap.

Vanuit deze thema's en binnen het kader van de provinciale taken en bevoegdheden vraagt VNO-NCW West namens haar leden-ondernemers aan de provincie Zuid-Holland:

1. te investeren in het verbeteren van de fysieke bereikbaarheid,
2. gemeenten te faciliteren in hun beleid voor voldoende en goed geschoold personeel,
- 3.a. fysieke ruimte voor bedrijven te creëren en
- 3.b. de ontwikkeling naar een circulaire economie en energietransitie te versnellen.

Het bedrijfsleven in Zuid-Holland, verenigd in VNO-NCW West, heeft zijn wensen voor het provinciale beleid neergelegd in een manifest, te vinden op www.vno-ncwwest.nl/verkiezingen. Je leest nu de publieksversie van het manifest, een samenvatting, waarin de drie verzoeken aan de provincie worden geconcretiseerd.

1. VERBETEREN FYSIEKE BEREIKBAARHEID

Een sterke, dynamische economie kent een grote mobiliteitsvraag, al helemaal als de transportsector & logistiek een van de economische pijlers vormt. De vraag neemt bovendien toe door de economische groei en een toenemende bevolking in de steden. Huizen bouwen is één, deze ontsluiten is minstens zo belangrijk. Het bedrijfsleven vraagt aan de provincie te blijven investeren in infrastructuur en mobiliteit en daarbij voorrang te geven aan duurzame en slimme (datagedreven) oplossingen.

Wensen bedrijfsleven voor provinciaal beleid 2019-2023

De top 5 van benodigde investeringen in bereikbaarheid:

1. Meer lightrailverbindingen tussen steden, zoals een sneltramverbinding tussen Den Haag en Rotterdam The Hague Airport;
2. Ontwikkeling A12 tot logistieke corridor, inclusief aanleg Holland Railterminal in Bleiswijk;
3. Meer snelfietsroutes en fietsenstallingen;
4. Mede faciliteren geleidelijke en duurzame groei Rotterdam The Hague Airport;
5. Wegwerken knelpunten op provinciale wegen, zoals op N207, N222, N468, N206, N208 en N11-A12. Mede verbeteren verkeersdoorstroming op rijkswegen A4 en A44.

2. ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT

In deze tijd volgen nieuwe technologie, kennis en innovaties elkaar in hoog tempo op. Het onderwijs is daar nog niet goed op afgestemd, wat leidt tot een tekort aan gekwalificeerde arbeidskrachten. Ook zal de ombouwoperatie naar nieuwe energiesystemen tot een extra vraag naar technisch personeel leiden. In combinatie met de hoogconjunctuur wordt het tekort nijpender. De provincie kan dit probleem aanpakken door initiatieven te steunen met kennis en subsidie, zoals de komst van de IT-campus in Rotterdam en de New Energy Campus van Shell in Den Haag. Ook kan zij bij aanbestedingen geld reserveren voor het opleiden van vakkrachten.

Wensen bedrijfsleven voor provinciaal beleid 2019-2023

1. Vervul een regiefunctie.
 - Stimuleer gemeenten te zorgen voor huisvesting voor (buitenlandse) studenten en arbeidsmigranten.
 - Stimuleer alle belanghebbenden – onderwijsinstellingen, bedrijfsleven en overheden – samen te werken aan een betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt.
2. Vervul een monitorfunctie.

Doe onderzoek naar trends en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en lever informatie over beroepsbevolking, werkgelegenheid, mobiliteit en de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt in de provincie.

3. A. FYSIEKE RUIMTE CREËREN

Steeds meer mensen willen in het verstedelijkte westen van het land wonen en werken. Kun je in deze tijd van hoogconjunctuur relatief gemakkelijk werk vinden, een betaalbare woning is een speld in een hooiberg. Tot 2040 zijn naar schatting meer dan 290.000 woningen nodig in Zuid-Holland. VNO-NCW West vindt dat er volop gebouwd moet worden om de woningnood op te lossen, maar dit mag niet de ruimte voor bedrijven opslurpen; al helemaal niet op terreinen met industriële bedrijvigheid. De provincie moet de regie pakken. Zij kan zorgen voor een integraal plan over gemeentegrenzen heen, waarin wonen, werken en vervoer op elkaar zijn afgestemd.

Ruimte voor met name de volgende typen bedrijven moet beschermd worden:

1. logistieke bedrijven,
2. maakindustrie in de hogere milieucategorie,
3. innovatieve starters en doorgroeiërs, representanten van de nieuwe economie.

Een toenemend aantal logistieke bedrijven uit binnen- en buitenland wil zich in Zuid-Holland vestigen of er uitbreiden, zoals Europese distributiecentra en transporteurs van de glastuinbouwsector. Nederland onderscheidt zich immers in de wereld als transport- en distributieland. De Rotterdamse haven is wereldvermaard en levert met afstand de grootste bijdrage aan de Nederlandse economie. Talloze bedrijven in Zuid-Holland zorgen voor het goederenvervoer van en naar de haven. Samen met de haven zorgen ze voor honderdduizenden banen, van laag- tot hooggeschoold.

De maakindustrie, zoals afvalverwerkers, bierbrouwers en metaalbewerkers, zijn vaak gevestigd op industrieterreinen waar gemeenten ook woningen willen bouwen. Dat is vragen om moeilijkheden. Maakindustrie kan lawaai maken, nare geuren verspreiden of met af- en aanrijdende vrachtwagens onveilig zijn. Nieuwe woningen in de buurt daarvan is vragen om klachten van de bewoners. Ja, de maakindustrie zorgt dan voor overlast, maar ze zorgt ook voor banen en draagt vaak bij aan de circulaire economie.

Wensen van het bedrijfsleven voor het provinciale beleid 2019-2023

1. Zorg in samenwerking met gemeenten en Rijk voor fysieke ruimte voor logistieke bedrijven:
 - a. nieuwe locaties langs de A12,
 - b. uitbreiden agro-logistieke bedrijventerreinen, met name in het Westland,
 - c. opknappen en verduurzamen verouderde bedrijventerreinen.
2. Zorg voor behoud van klassieke industrieterreinen.
3. Neem de regie bij functiemenging van industriële productie, transport en wonen. Pas de verordening Ruimte en de Economische Effectrapportage strikt toe met als doel ongewenste woningbouw op bedrijventerreinen tegen te gaan.
4. Zorg voor een plan voor de woningbouw op provinciale schaal (over gemeentegrenzen heen) met:
 - a. capaciteit om te plannen, inspraak te regelen en vergunningen te verlenen,
 - b. nieuwe locaties (als extra woningen op bestaande locaties (inbreiden) onmogelijk is),
 - c. bouw van woningen waar vraag naar is,
 - d. bouw van energie-neutrale woningen.
5. Steun investeringen van innovatieve starters en doorgroeiers in huisvesting vanuit de innovatiefondsen.

3.B. VERSNELD NAAR EEN CIRCULAIRE ECONOMIE EN DUURZAME ENERGIEBRONNEN

De klimaatverandering en het akkoord van Parijs vereisen een transitie naar duurzame energiebronnen, zoals wind, zon en aardwarmte. Dit is een enorme opgave omdat het nationale energiesysteem moet worden omgebouwd. Aangezien we nog niet weten hoe onze energievoorziening er in de toekomst zal uitzien, zijn burgers en bedrijven terughoudend met de kostbare investeringen in andere energiesystemen. Het kabinet biedt vanuit het Interbestuurlijk Akkoord gemeenten en provincies aan om de transitie te begeleiden. Van de provincie Zuid-Holland verwacht het bedrijfsleven dat het transitie-initiatieven steunt en faciliteert.

Provincie en bedrijfsleven hebben besloten in samenwerking alles op alles te zetten om de Rotterdamse haven en het glastuinbouwcluster CO₂-neutraal te krijgen in 2050. Dit betekent dat de provincie fors moet investeren in de aanleg van warmtenetten en een CO₂-smartgrid, waarmee CO₂ van de haven naar de kassen in het Westland kan worden getransporteerd. Ook op kleinere schaal zal de provincie in actie moeten komen. Als bedrijven de warmte die bij hun productie vrijkomt, aan huishoudens willen leveren, moet de provincie zorgen voor leidingen en aansluitingen.

Het bedrijfsleven verwacht dezelfde opstelling van de provincie bij de ontwikkeling naar een circulaire economie. In deze economie wordt zuinig omgegaan met grondstoffen en materialen. Eco-design, recyclen, opknappen van producten en hergebruik van onderdelen zijn voorbeelden van processen die centraal staan. Daarvoor is innovatief ondernemerschap nodig. De provincie kan dit innovatieve ondernemerschap stimuleren via subsidies, kennisdeling en versneld actualiseren van de regelgeving.

Wensen van het bedrijfsleven voor het provinciale beleid 2019-2023

1. Extra budget voor circulaire projecten en energietransitie. Financier de onrendabele toppen samen met het Rijk.
2. Investerings in infrastructuur – een leidingennet - voor transport van rest- en aardwarmte.
3. Aanleg van een CO2-smart grid faciliteren met voorinvesteringen, delen van kennis en kunde en stimuleren van innovaties.
4. Realisatie van de 'Groene Corridor' tussen Heineken Zoeterwoude en Rotterdamse haven. Vergroening van andere transportassen in de provincie.
5. In kaart brengen van de belangrijkste circulaire vraagstukken en hiervoor projecten opzetten binnen triple helix samenwerkingsverbanden. Bied experimenteerruimte voor innovaties.
Steun (subsidie en kennisdeling) voor matchmaking tussen bedrijven en tussen bedrijven en kennisinstellingen die tot circulaire business cases leidt.
6. Ruimte voor nieuwe bedrijven in de circulaire economie. Veel van deze bedrijven vallen in de hogere milieucategorie en kunnen het best gevestigd zijn op bedrijventerreinen zonder woningbouw.
7. Onderzoek naar provinciale regelgeving die innovaties op het gebied van energietransitie en circulaire economie in de weg staat. Aanpassen of opheffen regels die gedateerd zijn. De regelvrije zone in de Green Village in Delft is een voorbeeld van goed overheidsbeleid.
8. Daadwerkelijk toezicht op gemeenten bij de omschakeling van aardgas naar andere energiebronnen. Tot nu toe hebben gemeenten bij dit proces weinig oog voor het kleine bedrijfsleven dat de kosten net zo min kan opbrengen als de meeste burgers.

